

Αντί -παρά -Θέσεις

Από τον
ΓΙΑΝΝΗ
ΤΡΙΑΝΤΗ

Για να καταστεί προσπελάσιμο ένα ψεύδος πρέπει η κατασκευή να εμπεριέχει κάτι πραγματικό. Αλλιώς καταρρέει αμέσως. Το ίδιο με το Μνημόνιο. Για να επιβληθεί έπρεπε να υπάρχει δόση αλήθειας στους ισχυρισμούς των εμπνευστών του. Και υπήρχε. Προβληματική οικονομία, χώρα που ζούσε με δανεικά, κράτος πάσχον, εκτεταμένη διαφθορά, συνδικαλισμός με ποικίλα παθογενή και οξειδωμένο πολιτικό σύστημα.

Το προφανές κραυγαλέο παράδοξο ήταν ότι ο δραστικός αναπροσανατολισμός των πραγμάτων ανατέθηκε στους βασικούς υπεύθυνους για τη μοιραία πορεία της χώρας. Αλλά πώς να πείσουν οι τρώσαντες ότι μπορεί να ισχύει και στην περίπτωση τους ότι η ίαση θα προέλθει από τους ίδιους; Θα γελούσαν και οι πέτρες. Γι' αυτό επελέγη από τους δανειστές και επικυρίαρχους η ενοχοποίηση της κοινωνίας («μαζί τα φάγαμε»), η απαξίωση ενός λαού (τεμπέληδες, διεφθαρμένοι) και η τρομοκρατία των διλημάτων και της προπαγάνδας.

Η προπαγάνδα έχει ελάχιστη σχέση με την παρθένω. Προηγείται η επίθεση εναντίον των εννοιών. Έτσι, ανέλαβαν δράση τα νέα στερεότυπα. Ορισμένες έννοιες συκοφαντήθηκαν συστηματικά (κράτος, κρατισμός, δημόσιο, συνδικαλισμός, απεργία κ.ά.), ενώ άλλες προσέλαβαν διαστάσεις μεσαιωνικού χαρακτήρα με συγκεκριμένο πρόσημο (μεταρρυθμίσεις).

Στο «τακτοποιημένο» νέο τοπίο φάνηκε καθαρά και νωρίς ότι στόχος δεν ήταν μονάχα –ή κυρίως– η ριζοτομική παρέμβαση για την άρση των παθογενών, αλλά η κατίσχυση νέου μοντέλου. Κατάλυση του κοινωνικού κράτους, αποδιάρθρωση των εργασιακών σχέσεων και παρώθηση της έννοιας «δημόσιο» στο περιθώριο. Αλλά η δαιμονοποίηση παντός του κρατικού –και δη από τους κατ' εξοχήν υπευθύνους για τις υπαρκτές τερατώδεις ενός πολυπλόκαμου συστήματος που είχε αναθέσει στο κράτος ρόλο «ατζέντη» και «νταβατζή» για να διατηρεί εξαρτημένη την κοινωνία από τα δύο κόμματα εξουσίας– δεν θα ήταν δυνατή αν δεν έμπαιναν στην κυκλοφορία ορισμένα τρυκ.

Πρώτο απ' όλα η ανάδειξη υπαρκτών παρεκβάσεων και προβλημάτων στη λειτουργία του κράτους σε δήθεν δομικά χαρακτηριστικά του, τα οποία το συνοδεύουν και τα οποία αποδεικνύουν την ανεπάρκεια ή την τοξικότητα

του ρόλου του. Η απάντηση έτοιμη: τα ηνία στους ιδιώτες! Αυτοί ξέρουν, αυτοί μπορούν, αυτοί είναι η ατμομηχανή της ανάπτυξης. Ενα ωκεάνιο κόμμα προπαγάνδας για τον εξυγιαντικό ρόλο του «αδιωτικού» καθιστούσε εξ αντιδιαστολής αυτονόητη την εκποίηση της δημόσιας περιουσίας και την υφαρπαγή από ιδιώτες των τιμαλφών, έναντι, συνήθως, ευτελούς τιμήματος.

Ο νέος λαϊκισμός, φωταγωγημένος ως αντιλαϊκισμός, συνιστά κατ' ουσίαν την άλλη όψη του ίδιου νομίσματος. Η παρωχημένη Αριστερά απέκλειε τους ιδιώτες και ζόρκιζε το επιχειρείν, ενώ η οξειδωμένη σοσιαλδημοκρατία του ΠΑΣΟΚ συντηρούσε προς ίδιον (εκλογικό) όφελος τις αρρυθμίες και τα εγκληματικά φάλτσα του κράτους και του συνδικαλισμού. Έτσι άνοιξε ο δρόμος στην επέλαση των ιδιωτών και στο δήθεν αυτονόητο του εξυγιαντικού ρόλου τους.

Το παραλήρημα της νέας εποχής δεν έδινε λόγο σε κανέναν για τις επιλογές του. Προπάντων έθετε εκποδών την κοινή λογική, την οποία συχνά και βολικά επικαλείται. Απειρα τα παραδείγματα. Ηθελε απολύσεις στο Δημόσιο το μνημονιακό τέρας για να βολέψει τους δημοσιονομικούς στόχους; Απολύσεις και διαθεσιμότητα, χωρίς καμιά μελέτη για τις

πραγματικές ανάγκες της διοικητικής μηχανής. Απολύσεις στο ψαχνό κι ως χάσκουν τα μεγάλα κενά, κι ως υπολειπουργεί το κράτος για την ανακαίνισή του οποίου κόπτονται υποκριτικά οι κυβερνώντες...

Ηθελε «απελευθέρωση» των επαγγελματιών το Μνημόνιο; Βεβαίως! Κι ως περισσεύουν τα ταξί στην Αθήνα, κι ως λιάζονται αμήχανα και άπραγα τα φορτηγά... Προνοούσε άνοιγμα της ενεργειακής αγοράς το Μνημόνιο; Μα βέβαια! Και δεν έχει καμιά σημασία αν ο κόσμος δεν είδε τις τιμές να πέφτουν, όπως άλλωστε με το γάλα. Το ίδιο τώρα με τη «μικρή ΔΕΗ», με το νερό και το νέο χωροταξικό. Όλα στον πάγκο του χασάπη, ακόμη και για περιπτώσεις όπως το νερό, η ιδιωτικοποίηση του οποίου είτε απερρίφθη ως επιλογή είτε απέτυχε οικτρά επί ζημία των καταναλωτών.

Όμως ο θάλλων δήθεν αντιλαϊκισμός και ο μονόδρομος των επιλογών που φωταγωγή, δεν αντιμετωπίζονται με καταγωγικές κραυγές και στείρες εμμονές, που αναπαράγουν τα γνωστά παθογενή του παρελθόντος. Κάποιοι δεν το έχουν αντιληφθεί. Και προσφέρουν ασυνείδητα μεγάλες υπηρέσίες στον κυβερνώντα σχηματισμό...

Η οξείδωση των εννοιών